

Pakri hoiuala ja maastikukaitseala mereosa kaitsekorralduskava (KKK) 2011-2020 (kinnitamata). Koostas Merle Kuris (MTÜ Balti Keskkonnafoorum). Töörühma kuulusid ornitoloogid Andres Kalamees, Andrus Kuus (Eesti Ornitoloogiaühing). Alljärgnevalt KKK ornitoloogide poolt koostatud tabel 1 ja 2.

Tabel 1. Pakri linnualaga seotud vee- ja rannikulindude staatus ning kaitseväärtus.

Liik	LiD** I lisa	KK***	HA kaitse- eesmärk	LiA kaitse- eesmärk	Staatus* ***	LIFE			NAT			FW* %	FW* %
						Pes	Peatuv	Talv	Pes	Peatuv	Talv	LIFE	NAT
Kühmnokk-luik (<i>Cygnus olor</i>)			X	X	P,R,T	133	615	704	50	810		0,3	0,3
Väikeluik (<i>C. col. bewickii</i>)	I	II	X	X	R		89	2		300		0,4	1,5
Laululuik (<i>Cygnus cygnus</i>)	I	II	X	X	R,T		52	35		700		0,1	1,2
Hallhani (<i>Anser anser</i>)					P	2							
Rabahani (<i>Anser fabalis</i>)					R					7000			1,2
Valgepösk-lagle (<i>B. leucopsis</i>)	I	III			R		1200						
Ristpart (<i>Tadorna tadorna</i>)		III			P,R	+							
Viupart (<i>Anas penelope</i>)			X	X	P,R		289		5				
Rääkspart (<i>Anas strepera</i>)					P,R	3							
Piilpart (<i>Anas crecca</i>)					R		130						
Sinikael-part (<i>Anas platyrhynchos</i>)			X	X	P,R,T	43	480	491		1025			
Soopart (<i>Anas acuta</i>)		II			R		80					0,1	
Luitsnokk-part (<i>Anas clypeata</i>)					P,R	7							
Punapea-vart (<i>Aythya ferina</i>)					P,R	9	2099					0,6	
Tuttvart (<i>Aythya fuligula</i>)					P,R,T	48	14787	47				1,2	
Merivart (<i>Aythya marila</i>)		II	X	X	R,T		150	90		7000			2,3
Hahk (<i>Somateria mollissima</i>)			X	X	P,R,T	16	(1000)	1		3700		0,1	0,5

Aul (<i>Clangula hyemalis</i>)			X	X	R,T		(46000)	12978		59100		1,0	1,3
Mustvaeras (<i>Melanitta nigra</i>)					R,T		(1000)	4				0,1	
Tõmmuvaeras (<i>Melanitta fusca</i>)		III	X	X	P,R,T	11	16	50	25				
Sõtkas (<i>Bucephala clangula</i>)			X	X	P,R,T	3	1237	3508		10410		0,3	0,9
Väikekoskel (<i>Mergus albellus</i>)	I	II			R,T		450	4				1,1	
Rohukoskel (<i>Mergus serrator</i>)					P,R,T	7	6	12					
Jääkoskel (<i>Mergus merganser</i>)			X	X	P,R,T	28	41	200	25			0,1	
Punakurk-kaur (<i>Gavia stellata</i>)	I	III			R,T			3					
Järvekaur (<i>Gavia arctica</i>)	I	II			R,T			2					
Kaur (<i>Gavia stellata et arctica</i>)					R,T		6						
Tuttpütt (<i>Podiceps cristatus</i>)			X	X	P,R,T	6	30	3			173		
Hallpösk-pütt(<i>P. grisegena</i>)		III			R			1					
Kormoran (<i>P. carbo</i>)					P,R,T	334	2	74					
Hüüp (<i>Botaurus stellaris</i>)	I	II	X	X	P				3				
Merikotkas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	I	I		X	P,R,T				1				
Lauk (<i>Fulica atra</i>)					P,R	4	1						
Punajalg-tilder (<i>Tringa totanus</i>)		III	X	X	P,R				40				
Naerukajakas (<i>Larus ridibundus</i>)					P,R,T	300		14					
Kalakajakas (<i>Larus canus</i>)			X	X	P,R,T	218	956	540	190				
Jõgitiir (<i>Sterna hirundo</i>)	I	III			P,R	10							
Randtiir (<i>Sterna paradisaea</i>)	I	III			P,R	14						+	
Väiketiir (<i>Sterna albifrons</i>)	I	III			P,R	4						+	
Krüüsel (<i>Cephus grylle</i>)		II	X	X	P,R,T	20	3	2	25				

Paksult märgitud liigid – liigid mis ületavad 1% kriteeriumi, FW %* - protsent läbirändavast populatsioonist, LiD** – linnudirektiiv ([Directive 2009/147/EC](#)), KK*** – siseriiklik kaitsekategooria, staatus****: P-pesitseja, R-läbirändaja, T-talvituja.

Tabel 2. Linnustikku mõjutavad tegurid ja meetmed

Tegevus/tegur	Mõju lindudele	Mõjutatud/ohustatud liigid/rühmad	Mõju suund ja tugevus	Kaitsemeetmed
Toimivad mõjutegurid				
Inimeste viibimine lindude pesapaikades pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal	Häirimise ja röövluse põhjustatud sigimisedukuse langus; pikemas ajaskaalas arvukuse langus	Laidudel pesitsevad linnurühmad ja liigid (tiirud, kajakad, hanelised,	Suund negatiivne Keskmine kuni tugev	Kaitse-eeskirja uuendamine (tsoneeringu ja kaitsekorra muutmine, tähtjalise liikumispiirangu kehtestamine). Praegu on Pakri saarte vahelistel laidudel inimeste viibimine aastaringselt võimalik. Kappal ja Bjärgronnel tuleb kehtestada liikumispiirang. Storgronne on muuli ja silla abil Pakritega ühendatud ja seal ei ole liikumispiirangu rakendamine otstarbekohane.
Õlireostus	Hukkumine, elujõulisuse ja produktiivsuse vähenemine; toidubaasi vähenemine	Kõik merel peatuvad ja toituvad liigid, eriti partlased	Suund negatiivne Tugev	Üleriigilised meetmed õlireostuste ennetamiseks, avastamiseks, likvideerimiseks ja tagajärgede rehabiliteerimiseks. Väiksemaid õlireostuse juhtumeid on dokumenteeritud, sh on Pakerorti koloonias vaadeldud ja fotografeeritud õlist krüslit.
Muu toksiline saaste			Negatiivne Tugevus teadmata	Üldised meetmed Läänemere keskkonnasisundi parandamiseks
Laevaliiklus	Häirimine; õli- ja muu saaste ohu suurenemine	Häirimine – sügavamatel merealadel peatuvad liigid (aul, vaerad, krüüsel, kaurid)	Negatiivne Häirimine – keskmine Õli- ja muu saaste ohu suurenemine -tugev	Paldiski Lõuna- ja Põhjasadam on Eesti olulisemaid meretransporditaristuid, mille laevaliiklussagedust piirata ei ole otstarbekohane. Praegu puudub selleks ka vajadus. Üleriigiline õlitõrjevõimekuse tõstmine.
Eutrofeerumine	Toidubaasi muutumine, (vee läbipaistvuse vähenemine ja selle mõju toitumise efektiivsusele)	Kõik merel toituvad liigid	Teatud piirini võib olla positiivne tänu toidubaasi suurenemisele Pikemas ajaskaalas negatiivne	Üldised meetmed eutrofeerumise vähendamiseks
Prügi meres	Hukkumine sissemässimise või allaneelamise korral	Kõik vee- ja rannikuliigid	Negatiivne Tugevus teadmata (vastavad andmed Eestis puuduvad)	

Veelinnujaht	Häirimine, hukkimine, toksiline saaste pliihaavlite kasutamisel	Madalamatel merealadel peatuvad liigid	Negatiivne Merel peatuvatest liikidest lastakse Eestis eelkõige sinikael-parti jt. ujupart. Ametliku statistika järgi on lastavate lindude arv suhteliselt väike ning populatsiooni üldarvukust tõenäoliselt oluliselt ei mõjuta, olulisem on jahi häiriv mõju. Andmed tugeva häiriva mõju kohta Pakri linnualal puuduvad.	Kaitse-eeskirja uuendamine (tsoneeringu ja kaitsekorra muutmine) kaaluda veelinnujahi keelustamist kaitsealal. Kommertsliku jahiturismi arendamist tuleks vältida ka hoiualal. (Üleriigiline seadusemuudatus pliiwabale laskemoonale üleminekuks – Eestis edasi lükatud kuni 2013 aastani)
Muud rekreatiivsed tegevused	Häirimine	Veelinnud	Negatiivne Mõju tugevus teadmata	Kaitse-eeskirja uuendamine (tsoneeringu ja kaitsekorra muutmine - krüüsli kaitseks tähtajalise vee-mootorsõidukitega sõitmise piirangu kehtestamine olulisimal merealal)
Kalapüük	Hukkimine kalavõrkudes, (häirimine, toidubaasi muutused)	Hukkimine võrkudes - kõik sukeldudes toituvad liigid. Ohtlikem periood aprillist oktoobrini, hukuvad peamiselt talvituvad sukelpardid.	Negatiivne Soome lahes ja ühtlasi ka Pakri piirkonnas on suhteliselt suure võrgupüügi koormuse tõttu lindude kaaspüük küllalt suur. Kõige suuremal määral hukkuvaks linnuliigiks on aul.	
Potentsiaalsed mõjutegurid				

Uute meretaristute ehitamine (LNG jm)	Veelindude elupaikade hävitamine ja kahjustamine (põhjaelupaigad), toidubaasi muutused, häirimine	Veelinnud	Negatiivne Eeldatavalt keskmine kuni tugev	Eelnev keskkonnamõjude hindamine, sh kvaliteetne Natura hindamine
Süvendamine, kaadamine	Toidubaasi muutumine, (häirimine, vee läbipaistvuse vähenemine ja selle mõju toitumise efektiivsusele)	Merel peatuvad ja toituvad liigid	Negatiivne Hoiualal tervikuna nõrk (kohati mõõdukas). Hoiualal, Pakri lahe suudmealal asub kaadamiskoht (pinnasepuisteala), mille keskpunkti koordinaadid on 59°23'03''N; 24°00'03''E ning raadius ca 1 km.	Eelnev keskkonnamõjude hindamine, sh kvaliteetne Natura hindamine. Võimalusel hoiualal asuva pinnasepuisteala likvideerimine. (2011. a on Veeteede Ametil koostöös Keskkonnaministeeriumiga plaanis üle vaadata ja vajadusel muuta olemasolevad pinnasepuistealad.)
Tuulegeneraatorite rajamine	Tuulikute häiriv mõju, hukkumine kokkupõrgetel tuulikutega, (toidubaasi muutused, häirimine ehitus- ja hooldustöödel)		Negatiivne Merel käesoleval ajal puudub Pakri tuulepargi (8 tuulegeneraatorit) mõju lindude hukkumise põhjustajana üheaastase seire tulemuste järgi nõrk (Volke ja Lutsar 2005)	Järgida ka edaspidi põhimõtet, et linnuhoiualadele merre tuuleparke ei rajata. Eelnev keskkonnamõjude hindamine, sh kvaliteetne Natura hindamine hoiuala/kaitseala lähedusse kavandatavate tuulegeneraatorite puhul.